

Boji za Belgijo.

Ne da se tajiti, da Nemci v Belgiji polagoma, a nevzdržno napredujejo. Njihovi uspehi pri mestu Yperu so znatni. Kot odgovor na avstrijsko-nemške zmage v zahodni Galiciji so Francozi s štirimi novimi armadnimi zbori napadli Nemce na severnem francoskem pri mestu Lille. Nemci poročajo, da so te napade skoraj povsod srečno odbili.

Boj za Dardanele.

Odkar so se dne 25. aprila izkrcali na evropskem obrežju Dardanel francosko-angleške čete, se vršijo neprestano spopadi med Turki in izkrcanimi četami. Izgube Francozov in Angležev so velike, vendar se Turkom še ni posrečilo, jih popolnoma poraziti in pregnati. In Turkom preti že nova nevarnost. Precej zanesljiva vesti iz Odese zadržujejo, da je treba računati s tem, da se bodo Rusi že v prihodnjih dneh poskušali izkrcati ob Bosporu. Za izkrcanje določene čete — okrog 6 divizij, skupaj kakih 100.000 mož — se baje že nahajajo na ladjah v pristaniščih v Odesi in Sebastopolu. Vse te ladje pa so že pripravljene na odhod.

Kaj je z Italijo?

Razmerje, ki se je razvilo med Italijo in Avstrijo ter Nemčijo, je postalo zelo resno. — Razporeditev italijanskega prebivalstva je vsled rovanja za vojsko navdušenih strank postalo zelo razburjeno, kar je položaj le obremenilo. Vendar še danes, dne 11. maja, ko to pišemo, ni izginilo vsako upanje, da se v Italiji nevihta poleže. Dunajski list „Wiener Allgemeine Zeitung“, ki stoji v zvezi z našim zunanjim ministrstvom, piše: Bilo bi popolnoma napačno, ako bi si prikrivali važnost in resnost gibanja, ki je nastalo med italijanskim narodom. To gibanje je doseglo sedaj, kakor se zdi, višek, in nevarnosti ne smemo tajiti. Toda trdno zaupamo, da se bo italijanski vladi posrečilo, to gibanje zaježiti. — To razburjenje italijanskega prebivalstva je tako veliko, da je moral ministrski predsednik izdati na podrejene oblasti ukaz, naj ne dopuščajo nobenih izgredev proti tujcem. Mnogo Avstrijcev in Nemcev je odpotovalo iz Italije.

Zarota proti turški vladi.

Carigrajski listi pišejo, da so možje iz trozvez, staroturkov in Grčije zvarili zaroto proti sedanji turški vladi. V zmešnjavi bi se sovražniki z lahkoto polastili Carigrađa in Dardanel.

Japan in Kitaj.

Kitajska vlada je odgovorila, da bo izpolnila vse stavljene zahteve Japonske. S tem je spor rešen.

„Lusitania“ potopljena.

Krog 1400 človeških žrtev.

Novo, strašno žrtev je zahtevala sedanja vojna, žrtev, ki je podobna oni, ki so jo zahtevale naravne sile ob prvi vožnji veleparnika „Titanic“. Kakor se uradno poroča, je 7. maja, nekoliko po 2. uri popoldne na višini Kinsale ob južni irski obali neki podmorski čoln torpediral veliki potniški parnik „Lusitania“ družbe Cunard in ga potopil. Natančnega števila oseb, ki so se nahajale na ladji, se doslej še ne ve, kakor tudi ne natančnega števila rešenih. Različna poročila se vjemajo le v toliko, da je bilo na „Lusitaniji“ krog 2000 oseb (posadke in potnikov) in od teh je rešenih 600. Človeške žrtve bi torej znašale krog 1400 oseb.

Kako je bil parnik nastreljen.

Bil je jasen, miren in solnčen popoldan, ko so torpedi zadeli ladjo. Večina potnikov še je komaj odjutrkovala in stala na krovu, ko se je naenkrat zapazila bela črta, ki se je v modri morski vodi blizala ladji. Potem strašen pok, vsa ladja se zaziblje in obrne. V tem je priletel drug torpedo. Ladja se nagne na stran in v 20 do 25 minutah izgine v valovih. Vsi čolni se niso mogli več spustiti v morje, ker je bila ladja že preveč nagnjena. Nekateri so za trenutek videli podmorski čoln. Toda kmalu je zopet izginil pod vodo in se ni več prikazal. Vsi, ki so se rešili, pripovedujejo, da so se potniki in uslužbenci prestopanju v rešilne čolne obnašali nenavadno mirno. Ženske in otroke so pustili najprej v čolne. Ko se je parnik potopil, potegnil je s seboj v vrtnice pet rešilnih čolnov. Pred potopom jih je mnogo skočilo v morje. Tudi te je vrtnice potegnil seboj, ako se jim ni posrečilo, oprijeti se kakega plavajočega hloda. V Londonu so se odigravali srce pretresujoči prizori. Žene so iskale svoje može, matere svoje otroke. V Ameriki se hučuje nad Angleži, ker ladje kljub nemškemu svarilu ni spremljala nobena torpedovka.

Se eno poročilo o potopu.

Časnikar Cooper iz Toronta, ki se je rešil pri potopu parnika, opisuje potop „Lusitanie“ sledeče: Ko se je parnik približal Irski, je posadka ostro opazovala morsk gladino. Pogovarjal sem se s prijateljem, ko smo hipoma zapazili nad morsk gladino poveljni mostovž podmorskega čolna v daljavi 1000 jardov (1 jard = 3 čevlje). Bilo je ravno ob 2. uri popoldne. Kmalu nato smo videli belo penečo črto torpeda na morsk gladini. „Lusitania“ je bila zadeta na sprednji strani. Pok razstrelbe je bil močen. Deli odtrgane ladje so zleteli v zrak. Kmalu nato je udaril drugi torpedni strel ob ladjo, ki se je nato nagnila na stran. Posadka ladje je takoj začela z rešilnim delom, da spravi potnike v rešilne čolne. Vse se je vršilo v redu. Šestletna deklica me je prosila, da jo rešim.

Spravil sem jo v rešilni čoln, bojim se pa, da so utonili njeni stariši. Jaz sam sem stopil v zadnji čoln. Nekaj čolnov niso več mogli spraviti v morje, ker se je parnik že preveč nagnil na eno stran. V drugem razredu se je nahajalo mnogo žensk ter okrog 40 otrok v starosti do enega leta.

Čeprav ni mogoče navesti natančnih števil, je vendar ugotovljeno, da je bilo rešenih več kakor 600 oseb. Kakor se sliši, je utonil tudi ameriški milijarder Vanderbilt. Rešenci pripovedujejo, da so torpedni

streli usmrtili ali ranili več potnikov. Na ladji je bilo 188 Amerikancev, 956 angleških podanikov in 100 oseb drugih narodnosti.

Časnikarski urad poroča, da je bilo za vsem rešenih 658 oseb, na suho so pa spravili 45 mrtvih trupel. Na parniku je bilo 2160 oseb.

Neuradno se javlja, da je umrlo v mestu Queenstowne 22 oseb, katere so spravili iz rešilnih čolnov na suho. Od častnikov se je rešil le same kapitan Turner.

Od potnikov prvega razreda se jih je rešilo le prav malo. Sodi se, da so bili potniki mnenja, da se parnik ne bo potopil, vendar se je potopil v 15 do 20 minutah. Trije ribiški parniki so pripeljali v pristanišče 100 utopljenih potnikov „Lusitanie“. Med potniki drugega razreda so bili tudi trije Nizozemci.

Za svarila se niso zmenili.

Potopljeni parnik „Lusitania“ je bil, kakor vsi angleški trgovski parniki, oborožen s topovi. Vrhutega je imel parnik na krovu večjo množino streliva in vojnega gradiva. Parnikovi lastniki so si morali tedaj biti v svesti, v kakšno nevarnost so spravili svoje potnike. Oni sami so torej odgovorni za vse to, kar se je moralo zgoditi. Nemci niso ničesar opustili, da bi ne bili svarili opetovano in na najodločnejši način. Nemški poslanik v Vašingtonu, grof Bensdorff, je še dne 1. majnika v javnem naznanilu opozarjal na to nevarnost. Angleško časopisje se je takrat rogalo temu svarilu in se je sklicevalo na angleške vojne ladje, ki ščitijo promet na Atlantskem morju.

Zmešnjave na ladji.

Potniki pripovedujejo, da sta bila dva podmorska čolna, ki sta napadla „Lusitanijo“. En torpedo je zadell v strojne prostore, drugi v sprednji ladjin del. Vsled nastalih plinov so nekateri potniki izgubili zavest. Vsled razpoke so bežali potniki na krov. Ko se je začela ladja pogrezati, nastala je zmešnjava. Deset rešilnih čolnov so takoj spustili v morje. Mnogo potnikov si je priskrbelo rešilne pase, z njimi skočilo v morje ter se obdržalo nad vodo.

Žrebanje velike loterije „Slovenske Straže“ v korist ubogim otrokom, vdovam in sirotam padlih junakov in invalidom že meseca maja. Takoj kupite srečke!

Razne novice.

* **Naročajte, podpirajte!** Splošno se nam zatrjuje, da so naši naročniki s „Slovenskim Gospodarjem“ letos posebno zadovoljni. Prinašamo zanesljiva poročila o vojnih dogodkih, zanimiva pisma slovenskih vojakov in novice iz domovine ter razne važne gospodarske članke in drobne. Prosimo naše prijatelje, da nas podpirajo. Sporočite nam vsako važnejšo novico in vsak dogodek, ki bi zanimal širšo javnost. Ne odlašajte s poročanjem več dni ali celo nekaj tednov, ko že novica ni več novica, ali pa so jo prinesli že tuji listi. Poročajte takoj! Ob enem pa tudi prosimo naše naročnike, da nam pošljejo dolžno naročnino. Izdajanje lista je združeno z velikimi stroški, ker se je papir, druga tvari in delavci zelo podražili. Zbirajte pridno tudi nove naročnike. „Slovenski Gospodar“ stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. — Denar se pošlje na naslov: Upravništvo lista „Slovenski Gospodar“ v Mariboru.

† **Alojzij Haubenreich.** V četrtek, dne 6. maja, je nenadoma preminul č. g. Alojzij Haubenreich, knezoškofijski duhovni svetovalec in ekspedient v kn.-šk. pisarni. Zjutraj je še prišel zdrav v pisarno, kmalu mu je postalo slabo in ob ½. uri popoldne je izdihnil svojo blago dušo. Pokojnik je bil rojen dne 30. maja leta 1852 v Mariboru. Kaplan je bil je pri Sv. Martinu pri Vurbergu, Sv. Petru niže Maribora in pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Od 1. majnika 1894 do 31. avgusta 1901 je bil knezoškofijski računski revident, od 1. septembra 1901 do njegove smrti pa ekspedient v knezoškofijski konzistorijski pisarni. Dne 25. marca 1904 je bil imenovan za knezoškofijskega duhovnega svetovaleca. Rajni je bil svoj čas več let urednik lista „Südsteirische Post“. Bil je vzor duhovnik, njegovo prijateljstvo zvesto in odkritosrčno. Pogreb se je vršil v soboto dne 8. maja popoldne ob ogromni udeležbi. Svetila pokojniku večna luč!

Hrabrost ogrskih Slovencev. Časopis ogrskih Slovencev „Novine“ poročajo: „Pohvalnost 83-ga pešpolka. Naš pešpolk se je 34 dni junaško boril v Karpatah i vredno zaslužilo častno ime „Železen dandar“ i trojno pohvalnost od strani poveljstva.“

* **Vojno posojilo.** Med inserati prinašamo vabilo c. kr. finančnega ministra, da se podpisuje davka prosto 5 in pol odstotno avstrijsko vojno posojilo. Naš c. kr. namestnik pa je izdal poziv na prebivalstvo Štajerske, v katerem v ogroževitih besedah vabi, naj vsakdo podpiše drugo vojno posojilo. „Podpišite vsi drugo vojno posojilo! Naj vidijo naši sovražniki, da se strinjajo naše sijajne zmage z močjo celega ljudstva in se sramotno uniči njihov hudobni naklep, da naše armade zastoj zmagujejo, ker jih ne moremo vzdrževati močne. In kdor še premišlja in pomišlja, naj misli na naše sinove in očete v vojski.“

* **Podpisovanje drugega vojnega posojila.** Ob priliki podpisovanja prvega vojnega posojila se je iz-

kazalo kot zelo neprilicno, da so vlagatelji hranilnic, posojilnic in drugih denarnih zavodov podpisovali vojno posojilo s tem, da so za poravnavo podpisane zneska izročili svojo vložno knjižico. Kdor se misli udeležiti podpisovanja pri drugem vojnem posojilu, stori najbolje, če ga podpiše pri tistem zavodu, kjer ima naložen svoj denar. S tem se prihrani zamudno pošiljanje vložnih knjižic od zavoda do zavoda, kar povzroči obilo nepotrebnega dela, podpisovalcu pa prizadene precejšnje stroške. Tudi pride vlagatelj potem veliko poprej v zopetno posest svoje vložne knjižice.

Kupujte srečke Slovenske Straže! Skrajni čas je, da se po vseh slovenskih krajih razvije najživahnejše kupovanje srečk Slovenske Straže v Ljubljani. Zrebanje je že maja mesca. Ker velja srečka samo 1 K, naj bi v vsakem kraju plemeniti možje takoj opozarjali ljudstvo na namen tega podjetja Slov. Straže, ki bo čisti dobiček dala v korist ubogim otrokom, sirotam in vdovam padlih vojakov in invalidom. Treba je hitrega dela, da bo uspeh časten za nas vse! — Kdor si naroči srečko po pošti v prodajalni Cirilove tiskarne v Mariboru, naj priloži za pošiljatev 20 vin. v znakah.

Iz sodniške službe. Sodnik dr. Anton Pernat je premeščen iz Vranskega v Lož na Kranjsko.

Iz učiteljske službe. Irma Šeligo, stalna učiteljica pri Sv. Rupertu v Slov. gor., je napravila dne 1. majnika t. l. v Mariboru izpite za meščanske šole v slovenskem in nemškem jeziku.

Iz pošte. Poštni pristav Anton Serapin v Celju je imenovan za poštarja prvega plačilnega razreda v St. Lenartu v Slov. goricih.

Cerkvene novice. Sv. birma v ptujski dekaniiji: Hajdn dne 3. julija, Ptuj, mesto, 4. julija, Ptuj, okolica, 5. julija, Sv. Lovrenc v Slov. gor. 6. julija, Sv. Marijeta niže Ptuja 7. julija in Sv. Marko pri Ptuj 8. julija. V gornjegrajski dekaniiji: Solčava dne 20. junija, Luče 22. junija, Ljubno 23. junija, Gornji Grad 23. junija, Nazaret 24. junija, Rečica 26. junija, Mozirje 27. junija. V ostalih župnijah bo kanonična vizitacija po gosp. dekanu.

Opomin za botre. Nek dušni pastir v Slov. goricih nam piše: Bliža se čas sv. birme in botri skrbno premišljujejo, kaj bi kupili svojim birmancem za darilo. Botri, ne pozabite, da je vojni čas! Ne trajte denarja za brezpomembne reči! Kupite svojim birmancem rajši koristen molitvenik, ki je pripravljen za našo škofijo. In taka molitvenika sta: „Sv. opravilo“ in „Priatelj otroški“. Oba se dobijo v domači tiskarni sv. Cirila v Mariboru v raznih cenejših in dražjih, a vedno lepo vezanih oblikah.

C. g. Ernest Terstenjak, c. in k. vojni kurat in profesor, je bil radi svojega hrabrega in požrtvovalnega vedenja pred sovražnikom odlikovan z vojaško-duhovnim zaslužnim križcem na belo-rudečem traku. C. g. Terstenjak je nastavljen kot aktiven profesor na c. in k. kadetni šoli v Inomestu in je brat g. Leona Terstenjak, c. kr. sodnega kancelista na Brdu, sedaj narednik pri črnovojniški oddelku 27-2. Odlikovanje je takoj po izbruhu vojske odrinil na bojišče, kjer se nahaja neprenehoma že celih devet mesecev. Požrtvovalnemu duhovniku častitamo!

Dunajčani prosijo za mir. V nedeljo dne 9. maja je Zveza krščanskih mladenk-služabnic priredila veliko procesijo v romarsko cerkev Matere božje v Kaargraben. Pobožnost je bila določena za doseg m. ru. — Dne 6. maja pa se je 10.000 dunajskih žen, moških in mladeničev udeležilo procesije za mir. Procesije so se udeležili: dunajski župan, podžupani, mestni svetniki, nadvojvodinja Elizabeta, več ministrv, knezov, grofov ter mnogo drugih odličnih oseb. Pridigoval je sam kardinal dr. Piffl. Celo visoki gospodje so glasno molili sveti rožni venec.

Odlikovani slovenski vojak. Srebrno hrabrostno kolajno prve vrste sta dobila računski podčastnik Jožef Magdič in korporal Jožef Malajnar od 26. domobranskega pešpolka; srebrno kolajno druge vrste so dobili: Četovodji Avgust Bernhard in Martin Rojko ter korporali Jožef Zelezinger, Alojzij Muršič in Fr. Vindiš, narednik Franc Gražner, korporali Lovro Loriger, Alojzij Anderlič, Jernej Kožuh, Ivan Andrešek, Ivan Skof, Jožef Klampfer, Alojzij Ritonja, Fr. Šauperl, Jožef Postružnik in Jakob Vaupečič, fraitarji Karl Podbregar, Matija Vodišek, Jožef Gazolt ter pešci Ignacij Arcet, Ivan Deželak, Franc Kordon, Franc Lubej, Jožef Laufer, Anton Kenc in Bernhard Mesarič, vsi od 26. domobranskega pešpolka.

V Gradcu umrli slovenski vojak. Od začetka vojske do 1. majnika so umrli v graških bolnišnicah ti-le slovenski vojak: Spintler Andrej, trenski vojak iz St. Jurija v Slov. gor., na vnetju trebušne mrene; Žganjar Friderik, rezervist iz St. Bolfenka pri Ptuj, samoumor; Hernko Jakob, rezervni poročnik, učitelj v Dramljah, na legarju; Flis Jakob, pešec 26. deželnoobrambovskega pešpolka, iz Skofjevasi pri Celju, na izkrvavljenju; Germovšek Jurij, poddesetnik 87. pešpolka, iz Globokca pri Brežicah, na legarju; Martinčič Alojz, pešec 97. pešpolka iz Vremške pri Postojni, na srčni napaki; Krofič Franc, sanitetni vojak iz Svečine pri Mariboru, na srčni kapi; Geršovnik Jakob, trenski vojak, iz Lembaha pri Mariboru, na jetiki; Vugec Mihael, pešec 87. pešpolka iz Sv. Barbare v Halozah na vnetju možganske mrene; Šerbela Maks, pešec 4. deželnoobrambovskega pešpolka, iz St. Jakoba v Slov. gor., na jetiki; Klenovšek Jožef, pešec 27. deželnoobrambovskega pešpol-

ka, iz Loke pri Zidanem mostu, zmrzle noge; Trontelj Jožef, pešec 17. pešpolka, iz Sentjurja pri Grosupljem, na vnetju možganske mrene; Lah Janez, desetnik 27. pešpolka, nadučitelj v Razboru pri Slov. Gradcu, na zastupljenju; Kotnik Anton, korporal 20. lovškega voda, iz Veržaja, na legarju; Kraner Jan, pešec 3. deželnoobrambovskega pešpolka iz St. Jakoba v Slov. gor., na legarju; Kraner Ignacij, pešec 30. pešpolka, od Sv. Trojice v Slov. gor., na legarju; Klemenčič Martin, pešec 26. deželnoobrambovskega pešpolka iz Muršaka, na vnetju možganske mrene; Veber Franc, pešec 47. pešpolka, iz Račja pri Mariboru, na vnetju možganske mrene; Pleše Anton, pešec 30. pešpolka, iz Podgorja pri Slovenjgradcu, na vnetju prsne mrene; Bajc Jožef, pešec 17. pešpolka, iz St. Petra pri Novem Mestu, na vnetju ledvice; Virant Radislav, praprščak 27. pešpolka, iz Ljubljane, na izkrvavljenju.

Pozdrav iz azijskih puščaj. C. g. Friderik Horvat, župnik pri Sv. Lovrencu nad Mariborom, je dobil te dni od svojega brata Jankota Horvata, veleposelnika v Cvetkoveh pri Veliki Nedelji, sedaj ruskega ujetnika, sledečo dopisnico: Dragi brat, sestro, žena in otrok! Sprejmite srčne pozdrave iz azijskih puščaj; od Samare se že danes četrti dan vozimo po puščavah. Zdravi smo. Za par dni pridemo na stalno mesto, tedaj dobite naslov. Naznani domov in sestro. Sprejmite srčne pozdrave! Janko Horvat in Blaž Megla iz Cvetkovec, Ivan Zelenik in Peter Mamerič iz Moškancje. — Imenovani so bili že od začetka vojske med trdnjavo posadko v Przemyslu.

Mrtvi se oglašajo. Alojz Seršen, trgovec in gostilničar v Veržaju, c. in kr. četovodja, ki so ga smatrali mnogi že za mrtvega, se je oglasil z dne 8. aprila iz ruskega ujetništva. Nahaja se tačas v mestu Kaahka v Turkestanu, Osrednja Azija. Poroča svoji soprogi, da je zdrav, da mu more pisati slovenski, pozdravlja domače in kliče: Na veselo svidenje! Bog Slovenca res nikdar ne zapusti!

Pogrešajo se: Filip Gutounig, domobranski pešpolk št. 4 1-5, vojna pošta št. 48. Odgovor na Marijo Gutounig, pošta Gustanj, Koroška. — Anton Letonja, lovski bataljon št. 20, 1. stotinja, vojna pošta št. 73. Naznanilo starišem Lizi in Vidu Letonja, v Gračih št. 60, Sv. Barbara v Halozah.

Podpora za težko ranjence, za vdove in otroke padlih vojakov. V jeseni lanskega leta so se pobirali v celi deželi darovi za božična darila, ki so se poslala vojakom na bojišče. Darovi so bili tako obilni, da je preostalo okrog 200.000 K. Dotični odbor v Gradcu je sklenil, da s tem denarjem podpira ubožne vdove, otroke in invalide štajerske dežele, da bi se prizadetim s hitrimi podporami olajšala beda. To podporo dobijo vsi tisti, za katere ne zadostujejo državne podpore med vojno, dokler se ne zvišajo doneski od strani države postavnim potom za toliko, da zadostujejo za oskrbovanje dotičnih oseb. Odbor torej podeljuje podpore tudi tistim, ki že imajo državno prekrbo, ki je pa v mnogih slučajih premajhna. Vdove in invalide se naj obračajo s prošnjami na odbor v Gradcu pod naslovom: „Steirischer Witwen-, Waisen und Invaliden-Kriegsschatz“, Gradec, Sporgasse 29.

Kam se pošiljajo prošnje za oprostitev od črnovojniške službe. Na uradnem mestu smo izvedeli, da se prošnje za oprostitev črnovojnikev od vojaške službe ne vlagajo na okrajna glavarstva, ampak na vojaško poveljstvo v Gradcu. Naslov je: „K. u. k. Militär-Kommando, Gradec.“

Vpoklic novih črnovojniških letnikov. Ker se je odredilo novo prebiranje črnovojniških zavezancev vseh mlajših letnikov, se bo vpoklic novih črnovojniških letnikov (18., 43.—50. leta) zopet zelo zavlekel.

Krave mlekarice se ne smejo klati. Ministrstvo je že dne 23. decembra 1914 odredilo, da se breje krave in svinje ne smejo klati. Dne 9. t. m. pa se je to določilo razširilo tudi na krave mlekarice in sploh za plemenske krave. Kdor hoče kako tako kravo prodati mesarju, mora imeti za to uradno dovoljenje. Ob enem je ministrstvo odredilo strožja določila glede klanja telet in mlade živine. Teleta se smejo prodati mesarjem le tedaj, ako niso za plem: svinje pa se pod težo 30 kg sploh ne smejo zaklati. Županstva so dobila te dni natančna navodila, kako se imajo v tem oziru ravnati.

Meso se sme prodajati samo pet dni v tednu. Dne 9. maja je izšla ministrska odredba, katera določa, da se odslej sme surovo in kuhano meso prodajati samo pet dni v tednu. V poštev pride v tej odredbi goveje, telečje, svinjsko in kuretsko meso. Prodajati pa se sme ta dva dni drobnina: žledec, jetra, pljuča, ledvice, možgani itd. Prodajati se smejo tudi ribe, vse vrste perutnine razum kuretske, ovčje meso in divjačina.

Odredba glede nakupa in prodaje živine. Mariborsko okrajno glavarstvo je sporazumno z mestnim magistratom v Mariboru izdalo sledečo odredbo: Nakupovanje klavne goveje živine po prekupeh, mešetarjih ali enakih osebah je po celem mariborskem, političnem okraju, kakor tudi v mestnem okoliščju prepovedano. Klavno živino smejo nakupovati samo osebe, ki imajo tozadevno dovoljenje (posebne nakupovalne izkaznice) od vojaške oblasti, kakor tudi mesarji, ali njih pomočniki. A tudi te osebe morajo imeti za nakup živine potrebno dovoljenje od magistrata ali okrajnega glavarstva. Posestnikom je prepovedano — prodajati klavno živino nakupovalcem, ki se ne morejo izkazati z uradnim dovoljenjem. Nakupovanje

plemenske in vozne živine na domu živinorejcev je za mešetarje in druge živinske harantače prepovedano. Plemensko in vožno živino smejo nakupovati samo osebe, ki rabijo živino za svoja gospodarstva. Nakup te živine na živinskih sejnih v svrhu naprejšprodaje je za vse one osebe prepovedan, ki niso v to ovravičene in nimajo hlevov, ki so uradno priznani kot sposobni za tržno živino. Prašiči, ki ne tehtajo 50 kg žive teže, se ne smejo zaklati in tudi ne mesarjem prodajati. Izvzeto je le klanje v sili. Kdor se ne bo držal teh odredb, se bo kaznoval po § 11 z zaporom. Te odredbe stopijo takoj v veljavo.

Zapisovanje bakrenih kotlov. Zadnje dni se je vršilo po deželi zapisovanje bakrenih kotlov. Odredba, ki naroča županom to popisovanje, ni popolnoma jasna in radi tega so po mnogih krajih zapisovali poleg žganjarskih tudi kotle, ki se rabijo za kuho svinjske klaje. Ljudje so se vznemirjali radi tega. Naše uradništvo je vprašalo na mariborskem okrajnem glavarstvu, kaj je na tem. Zatrtilo se nam je, da se morajo zapisovati samo žganjarski kotli in nikakor ne kotli, ki se rabijo za kuho svinjske klaje (§ 2 tozadevne vladne naredbe).

Drago seno. Zadnje dni se je cena senu in otavi zelo dvignila. Na Dunaju se plačuje seno celo po 14 do 15 K 100 kg.

Na Dunaju mešajo h krušni moki kostanjevo moko in zdrob konjskega fižola ali graha (boba). Za kostanjevo moko se plačuje 100 do 105 K 100 kg, fižolovo pa 39 K.

V Pragi stane 1 kg govedine 3 K 20 v do 4 K 40 v, svinjsko pa 4 K 60 v do 5 K 20 v.

Zapora ovsna na Češkem. Češko namestništvo je zopet opozorilo vsa glavarstva, naj z odločnostjo gledajo na to, da se z ovsem varčuje. Kar ovs preostaja, se mora oddati vojni upravi, ki ga nujno potrebuje. Konju se sme na dan položiti le 3 kg, računi se naj do konca septembra. Vrhutega se sme obdržati oves za seme.

Apno zadostuje za škropljenje zoper peronosporo? L. 1885 je goriška kmetijska družba poslala svojega tajnika Velikonjo v italijanski vinorodni kraj Tezze pri Conegliano v pokrajini Trevizo, da prouči uspešno škropljenje tamošnjih vinogradov z apnenim beležem zoper peronosporo. Vinogradniki bratje Bellussi so namreč v svojih vinogradih uspešno škropili zoper peronosporo s samim apnenim beležem brez primere bakrene galice ali kakega drugega sredstva. Velikonja se je vrnil na Goriško kot navdušen pristaša tega škropljenja. Na Goriškem se je kmalu nato splošno upeljalo škropljenje s čišim apnenim beležem. To je razvidno predvsem iz letnega poročila goriške kmetijske družbe (septembra 1885). Iz tega poročila je posneti, da se lahko s popolno sigurnostjo škropi zoper peronosporo z apnenim beležem. Belež se sledeče napravi: Na 100 litrov vode se vzame 2% kilograma ugašenega apna, katero se mora dobro preceediti in vsakokrat zmešati. S tem beležem se trta škropi 5 do 6krat na leto. Goričani so se le pozneje začeli primešavati k temu beležu nekaj galice. Pri današnjih razmerah bi se dobro izplačalo poskusiti škropiti vinograde na ta način. — Tako poročajo te dni razni listi. Ali je to sredstvo res uspešno zoper peronosporo, ne prevzamemo nobene odgovornosti.

Odredba glede spraviljanja sena. Poljedelsko ministrstvo je izdalo odredbo, katera določa, da se mora letos z veliko skrbjo spravljati seno in izrabljati pašnike v korist prebivalstva. Vsak poseznik je dolžan, da izrabljuje vse pašnike, travnike in planine s košnjo ali pa s pašo. Žetvene komisije morajo skrbeti, da se za posestvo, kjer radi mobilizacije manjka možkih delavskih moči, poskrbi delavci za spraviljanje sena, oziroma da se vsak poseznik posestve košček sveta izrabljuje za pašnik. Ako bi poseznik kakega zemljišča v določenem roku ne spravil sena, se lahko košnja brezplačno izroči občini, katera sme samo zase uporabiti ali pa ga izročiti komu drugemu. Poljedelsko ministrstvo želi, da se letos vsaka trava in vsak košček zemlje izrabljuje za krmo živine oziroma za pašnik, da se bo mogla naša živinoreja svobodno razvijati.

Tržne cene v Gradcu. Debeli voli 200 do 252 K, srednje debeli 182 do 192 K, suhi 168 do 180 K; debele krave 168 do 208 K, srednje debele 128 do 166 K, suhe 92 do 126 K; biki 168 do 220 K, mlada živina 152 do 208 K; teleta 200 do 230 K, izjemoma 240 do 260 K; mlade svinje 250 do 300 K, debele svinje do K, srednje debele do K, mesne svinje 340 do 350 K; ovce 120 do 140 K. (Pri goveji živini veljajo cene za 100 kg žive teže, pri teleh, svinjah in ovcah za 100 kg mrtve teže.) Seno 100 kg: Sladko 10 do 12 K, kislo 9.50 do 11 K, slama 8.— do 9.— K; pšenica 41.50, rž 33.50, ječmen 30.80, kornuza 35.—, proso 50 K, oves 27.30 K, ajda 60 K, fižol 68 do 85 K, grašica 11.20 do 11.40 K, leča 16.20 K, proseno pšeno 72 do 96 K, pšenični zdrob 92 K, kornuzni zdrob 66 do 96 K, ržena moka 80 K, pšenična moka št. 0 92 do 108 K, št. 4 72 do 80 K, št. 6 (črna) 68 do 72 K (100 kg). Jajca komad 12 do 14 v, krompir 22 do 24 v 1 kg, mleko 28 do 32 v liter.

Hmeljske cene. Na hmeljskem trgu v Žatecu se je v pretečenem tednu prodajal oziroma kupoval štajerski hmelj za 50 do 70 kron 50 kilogramov.

Papir se podraži. Avstrijske tovarne za izdelovanje papirja so sklenile, da vnovič zvišajo cene za papir za 15 do 25 odstotkov. Tovarnarji utemeljujejo zvišanje cen, češ, da so cene za sirovine neprimer-

no visoko poskočile. Z zvišanjem cen za papir so najhuje prizadeti časopisi.

* **V mleku je utonil.** V vasi Berös na Srednjem Ogrskem je splesal 3letni deček Štefan Nagy v kad, kjer so vaščani zbirali mleko za vojaštvo. Deček je padeč v globoko kad in utonil v mleku.

* **Maribor.** V soboto dne 8. maja se je na tukajšnjem kolodvoru vnel železniški voz, ki je bil obložen z vojaškimi potrebščinami. Ogenj je nastal vsled iskre iz hlapona. Železniško osebje je ogenj kmalu pogasil.

* **Sv. Martin** pri Vurbergu. Dne 6. maja je bil pri okrajni sodnji pri Mariboru tukajšnji krojač Andrej Lešnik obsojen na 14 dni zapora, ker je dolžil domačega č. g. župnika, da je za Srbe pobiral.

* **Fram.** Umrli je v soboto dne 8. maja in bil pokopan v pondeljek Jurij Frangež, kmet v Morju, brat č. g. župnika Jerneja Frangež, v 74. letu. Padel je z voza, na katerega je basal krmo, tako nesrečno na glavo, da se je močno poškodoval in na teh poškodbah čez dva dni umrl. Sorodnikom naše sožalje!

* **Sv. Križ** pri Mariboru. Tudi naša župnija se more ponasati z družino, ki ima v sedanjih svetovnih vojski pet članov pri vojakih. To sta spoštovana zakonska Mihael in Marijeta Mandl, p. d. Črvičeva hiša iz Sobra, ki imata pet sinov v vojski. Eden, Janez, je v Poli, drugi Štirje so pa vsi na severnem bojišču — upamo, da se vsi živi in zdravi.

* **Sv. Križ** pri Mariboru. Prejšnjo nedeljo dne 2. maja se je našemu vrlemu županu Filipu Galunder slovesno izročila krasna diploma častnega članstva tukajšnjega bralnega društva, kojega delaven blagajnik je novi častni član že dolgo vrsto let. G. župnik je pri tej priložnosti v jedrnatih besedah slavil pre-mnoge zasluge, ki si jih je slavljenec v teku let s svojim požrtvovalnim delovanjem za bralno društvo že pridobil ter mu v imenu društva na tem odlikovanju iskreno častital. — Istega dne se je po sv. maši vršil občni zbor Kozjaške posojilnice. Prepričal nas je zopet jasno, da stoji naš denarni zavod, ki izbornu posluje že 15 let v blagor tukajšnjega prebivalstva, na prav trdni podlagi in da ga tudi vihar svetovne vojske niti najmanj ni spravil iz ravnotežja. Križevčani in okoličani, poslušajte se svojega domačega denarnega zavoda prav pridno in nalagajte vanj marljivo svoje prihranke! Zadruga šteje zdaj 84 članov. V poročilu načelstva, koje je podal župnik Kocbek, se je pred vsem v toplih besedah spominjal prvega načelnika naše posojilnice Martina Elznika, ki nam ga je 12. maja lanskega leta vzela neusmiljena smrt: nadalje zadržnega člana Jožefa Koržen, ki je lanske jesen storil v Galiciji junaško smrt za domovino. Slava njunemu spominu! Izmed udov načelstva se nahaja Jožef Gartner na bojnem polju, na njegovo mesto je bil sedaj v načelstvo izvoljen vrli kmet pri Sv. Križu Jak. Gradišnik. Od ostalih zadržnih članov jih nosi že 12 vojaško škurja, 2 sta bila pri zadnjem prebiranju črnovojnikov potrjena. — Iz tukajšnje župnije jih je doslej 120 pri vojakih, za to prihranoma majhno župnijo, ki šteje komaj 1000 duš, zares lep krvni davek v sedanjih hudi borbi. Med temi so štiri četovodje, 2 desetnika in 1 poddesetnik. O štirih je zagotovo znano, da so častno padli na bojnem polju, ostalih usoda je deloma neznana. Daj ljubi Bog, da se nam po skorajšnji slavni zmagi nad skupnimi sovražniki vsi srečno vrnejo!

* **Gornja Sv. Kungota.** Dne 8. decembra 1912 je bil tukaj prvi slovesni sprejem v dekliško Marijino družbo. Izmed takrat v družbo sprejetih deklet je pri Sv. Benediktu v Slov. gor. rojena, še le 20 let stara pridna deklica Marija Plavec po daljši bolezni kot prva izmed družbe umrla dne 21. aprila t. l. Dne 23. aprila t. l. jo je Marijina družba slovesno spremlila k zadnjemu počitku.

* **St. Ilj** v Slov. gor. Tudi v vojski se pri nas pridno gibljemo. Naše bralno društvo je imelo v nedeljo, dne 2. maja, svoj občni zbor. Poročilo o delovanju društva je podal tajnik g. Franjo Lilek. Govorila sta še domači g. kaplan in župnik, ki je ostro okrtačil grdo gonjo proti društvu. Dvorana je bila polna poslušalcev. Sestavil se je novi odbor. Pristopilo je mnogo novih udov. — Dne 9. maja je pa obhajala naša Marijina dekliška družba petletnico svojega obstanka. Zjutraj ob 6. uri je bila slovesna služba božja, s skupnim sv. obhajilom in primernim nagovorom. Na koncu se je zapela zahvalna pesem „Te Deum.“ Deklet je zdaj v družbi 170. — Gornja „proč od Rima“ nima pri nas nobene sreče. Nekaj — bilo jih je malo — je zopet v zadnjem času pristopilo nazaj h katoliški cerkvi. Tako je hvalevredno!

* **Marija Snežna.** Dne 4. maja smo pokopali tukajšnjega gostilničarja in posestnika Andreja Seletinger. Mož je že delj časa bolehal. Bil je daleč na okrog znan in priljubljen. N. p. v m.!

* **St. Lenart** v Slov. gor. Okrajni odbor pri St. Lenartu v Slov. gor. uljudno naznanja, da se v torek, dne 18. maja 1915, ob 9. uri dopoldne, vrši na dvorišču Posojilnice v St. Lenartu licenciranje in premiranje bikov. Prignati se smejo le biki marijeh dvorskega plemena. Pri licenciranju in premiranju bikov se bodo razdelila darila, oziroma premije, kakor po navadi vsako leto. V smislu tozadevnega zakona se lastniki bikov opozarjajo, da naj zanesljivo svoje biki na licenciranje priženejo! Biki se naj do 9. ure priženejo, ker na pozneje prignane biki bi se pri razdelitvi daril ne moglo ozir jemati! Vsak lastnik naj skrbi, da bo imel bika na močni vrvi dobro privezanega.

* **Verzej.** O romanju ogrskih Slovencev poročajo „Novine“: „Verzejsko proščenje se je sijajno posrečilo. Na jezere naših romarjev je pohodilo Majer dobroga sveta. Od grada so s procesijov prišli Slavnostni govornik je bio Bašša Ivan, bogojanski plebanoš, ki je z svojov daleč okoli znanov, govornikov umetnostjov na veliko vupanje do Bl. D. Marije pobudo srca poslušavcov, Slovesno sv. mešo je pa služo Leško Stevan, beltinski kaplan. Oboje je na prostem bilo; meša je bila z dvorbov. Po božoj službi so oratorijanci pozdravljali Bl. D. Marijo.“

* **Sv. Miklavž** pri Ormožu. Andraž Snajderja, 82 let starega očeta in dedeka iz Zasavec, občine Vitani, ni več med živimi. Dne 28. aprila smo položili truplo pokojnega Andraža ob navzočnosti domačega č. g. župnika, veteranskega društva in mnogo drugega občinstva k zadnjemu počitku. Ker je bil pokojni Andraž v svojem življenju priden in miroljuben, nam ostane njegovo ime za vzgled in spomin. Snajderjeva hiša je že od nekdaj naročana na „Slovenskega Gospodarja.“ Za premnogo trpljenja, skrbi in nadlog, v nebesih poplača naj mili mu Bog! Naj v miru počiva!

* **Sv. Lovrenc** v Slov. goricah. Dne 3. t. m. je bilo pri nas veliko neurje. Povzročena škoda je pri nas mnogo večja, kakor se je mislilo prvotno. Uničeno je pol naše lare. Nekateri posestniki bodo morali ozimino pokositi in podorati. Na nekaterih njivah pa je vse v zemljo zbito, tudi oves in deteljišča. Zemlja je s posajenim krompirjem vred odnešena, paše in travniki so z blatom in raznim dračjem poplavljeni in zamazani. Gorice, obložene prej z obilimi kaberniki, obetajoč blagoslovljeno obilno trgatv, izgledajo, kakor bi jih ravno sedaj obrezali; srečen trs, kateremu je ostala le ena mladika. Sadno drevje, prej raznobarno veselo cvetoče, je obklelo žalno rujavo obleko, kot da bi ne bilo več življenja v njem. Grozno žalosten, srce trgajoči pogled! Zelimo le, da bi Vsega-mo-gočni obvaroval vsaj druge kraje enake nesreče, da poleg vojnih grozot ne doživimo še najhujšega.

* **Središče.** V nedeljo dne 16. maja po večernih je mesečni sestanek „Svete vojske“ na Grabah. Govorilo se bo med drugim o vplivu alkohola na človeško telo. Mladeniči, mladenke, vsi, ki boste to brali, vsi, ki vam je mar zdravo telo, ne zamudite prilike! Vsi, ki ste dobre volje, dobrodošli!

* **Ptuj.** Na konjski in goveji sejem dne 4. maja se je prignalo 112 konj 680 govej živine. Na svinjski sejem dne 5. maja pa 722 svinj. Prihodnji konjski in goveji sejem se vrši dne 18., svinjski dne 19. maja.

* **Celje.** O duhovnih vajah ogrskih Slovencev pri oo. lazaristih v Celju pišejo slovensko-ogrske „Novine“: „Z Celja nam pišejo, ka so se tam vse presenetili, kda so ovarali veliko število naših dekel, stere so prišle na duhovne vaje k misijonarom. Dobri redovniki genjeni od radosti gojijo v sebi vupanje, ka bodočnost našega ljudstva bo lepa, kar čvet njegov, mladina se v tak velikom številu podava na pot popolnoga življenja. Bog daj, da bi tak bilo.“

* **Celje.** Pisarniški višji oficial Konrad Wresznig v Metliki je imenovan za pisarniškega predstojnika pri okrajni sodnji v Celju.

* **St. Pavel** pri Preboldu. Katoliško politično in gospodarsko društvo ima v nedeljo, dne 16. maja, občni zbor ob 3. uri popoldne v Društvenem domu. K obilni udeležbi vabi odbor.

* **Dobova** pri Brežicah. Naši solarji so letos že priredili tretjo izobraževalno igro v resen pouk in opomin mladim in starim. Igra v treh dejanjih „Jankovo življenje“ v knjigi „Otroški oder“, sestavljena od M. Gregorčiča, živo slika dobro in slabo vzgojo. Janko trmast, len, razposajen, postane slednjič tat in mora v jeco. Milan ponižen, pokoren in delaven pa se veseli svoje sreče. Mlado drevo raste, kakor želi to vrtnar. Mali igralci s soodelovanjem odrastlih so nastopili pogumno in odločno ter jasno kazali značaj dobrega in slabega človeka. Po deklamacijah in milem petju domoljubnih pesmi so se igralci in igralke v narodnih nošah klanjali ozaljšani podobi dobrotljivega, vse narode ljubečega cesarja ter zapeli z navdušenjem avstrijsko himno. V znak priznanja in zahvale so mnogoštevilni navzoči darovali avstrijskemu Ruščemu križu 90 K. — Iz naše župnije je vojakov ujetih v Rusiji, kateri so se dozdej oglasili 15, eden, Jožef Vogrine, je celo v Aziji v Turkestanu in upa še enkrat videti svojo domovino.

* **Molitve za mir.** ki se po zapovedi sv. Očeta, oziroma prečastitega kn.-šk. ordinarijata, naj opravljajo letos posebno pri majniški pobožnosti, oziroma tudi pozneje, dokler še bo trajala sedanja vojska, se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru na jako priročnih listekih. Stane pa 100 komadov s poštnino vred 60 v. Denar se pošlje najbolje naprej.

* **Sv. Križev pot za vojni čas.** Ta knjižica se zopet dobiva v Cirilovi tiskarni v Mariboru. 100 komadov stane s poštnino vred 7 K 50 v, 50 komadov 4 K, 25 komadov 2 K, 10 komadov 90 v. Denar naj se pošlje naprej ali pa v znamkah.

Zadnja poročila došla v sredo, 12. maja. Rusi se umikajo od reke Nide.

Dunaj, 11. maja.

Avstrijski generalni štab uradno razglša:

V bojih v zadnjih dneh so predrle naše čete rusko bojno črto pri Debici. Vsled tega so bile močne ruske čete, ki so se bojevale južno od reke Visle, prisiljene, da so se morale zelo naglo umakniti za

spodnji tok reke Visloke. Ti dogodki imajo za posledico, da se rusko južno krilo na Rusko-Poljskem po poročilih, ki so došla danes zjutraj, umika. Sovražnik je spoznal, da močno utrjene bojne črte ob reki Nidi ne more držati in jo zapušča v vsej naglici.

Kakor je uplival uspeh pri Gorlicah in Jaslunakarpatsko bojno črto, istotako upliva uspeh armadenadvojvode Jožefa Ferdinanda pri Tarnovu in Debici na položaj na Rusko-Poljskem.

V srednjem delu Galicije pritiskajo naše in pamenške čete v neprestanih in uspešnih bojih na ostanke razbite in bežeče ruske armade in porivajo te razpršene ruske armadne zore proti ozemlju reke San pri Dynov—Sanoku. Tri ruske divizije so napravile protinapad od Sanoka ob železniški progi proti zahodu, toda ruski napad je bil odbit, pri čemur so imeli Rusi težke izgube. Naše čete so nadaljevale zasledovanje Rusov.

Število ujetih Rusov in število plena narašča od dne do dne.

Naše kolone, ki so prodirale iz gozdnatega gorovja, so pri Baligrodu vrgle nazaj močne sovražne čete in so pri Dverniku prekoračile s prednjimi strazami reko San. Ruska osma armada, ki se je bojevala vobče med prelazoma Lupkov in Užok, je istotako z močnimi deli svojih številnih čet zapletena v ta poraz.

V južno-izhodnem delu Galicije so napravili Rusi na več mestih napade. Sunki močnih ruskih čet na severni strani reke Prut proti Černovicam je bil ob državni meji odbit; ujetih je bilo 620 Rusov.

Na severni strani Horodenke se je posrečilo od delkom ruskih čet zasesti nekaj ozemlja na južnem bregu reke Dnjester. Boj se tukaj nadaljuje.

Avstrijci se bližajo Rzezovu.

List „Az Est“ poroča: Avstrijske čete, ki se borijo izhodno od Tarnova, zasledujejo sovražnika proti mestu Rzezov (važno srednjegališko mesto ob reki Vislok). Tudi čete, ki prodirajo izhodno od Krosnega, naglo zasledujejo umikajočo se rusko armado, med tem ko je general Boroevič s svojimi polki prekoračil gornji tok reke San. Število ujetih Rusov neprestano narašča.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 11. maja.

Iz velikega nemškega glavnega stana se uradno poroča:

Rusi so poizkušali na črti Besko (južnoizhodno od Krosnega)—Brzozov (izhodno od Krosnega) v prostoru Stebnica—Brzanka in Ropezice (izhodno od Debice)—Sesučin ob Visli zasledovalno prodiranje armad generala Makensena ustaviti. Njih načrt se je popolnoma izjalovil. Proti večeru je bila ruska bojna črta na več mestih, posebno na pri mestecu Besko in med Brzozovim in Lutco (severnoizhodno od Krosnega) prebita. Že dopoldne (v torek) smo obupni sovražni napad, katerega se je udeležilo več ruskih divizij, v smeri proti mestecu Besko pod težkimi sovražnikovi-mi izgubami odbili. Zasledovanje sovražnika se nadaljuje.

Večina italijanskega ljudstva za nepristranost.

Milanski socijalistični list „Avanti“ izjavlja, da je velika večina italijanskega senata in zbornice za odhranitev nepristranosti ter da je ogromna večina dežele za mir.

Kakor je nadalje izvedel list „Kölnische Zeit.“, traja negotovost v odločitvi Italije še nadalje, vendar sledi iz zadnjih poročil, da se položaj še ni poslabšal.

Listnica uredništva.

Sv. Jurij ob juž. žel.: Vaše pismo še pride na vrsto. — Brežice: Če Vaš dopis priobčimo, nas oblast zapleni ali pa se zapletemo v tožbo. Treba zelo previdno pisati. Pozdrav! — Marija Reka: Hvala za poslano! — Nekaj pisem z bojišč smo odložili za prihodnje. Pošiljatelje teh psem prosimo, da nam pošiljajo samo zanimiva novejša pisna. Opisovanje dogodkov začetkom vojske ne vzbuja zanimanja.

Majhno posestvo na prodaj

primerno za penzionista ali za kaj drugega, v župniji Sv. Petra pri Mariboru, občina Sv. Peter, kraj Nebova. Obstoji iz dveh zidanih hiš, kritih z opeko, pri vsaki hiši velika klet in nova preša. Vinograd okoli 1/4 orala, ves zasajen z ameriškimi trtami, potem lepa njiva in sadonik, da se lahko redi skozi celo leto dve kravi. Kupci se naj oglašijo pri posestniku pri Sv. Marjeti ob Pecnici pri Mariboru. Cena se izve pri g. Jožefu Grajšniku, posestniku v Lozenah št. 1.

Hvaležna sem

gosp. Mat. Rozman-u kamnoseku v Pobrežju pri Mariboru štev. 29, ker je za rajno Apolonijo Kocbek izvrstno in po nizki ceni izdelal spomenik in napis v slovenskem jeziku. Ga vsem priporočam. M. Walh.